

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Dijkversterking Spui Oost, Hoeksche Waard

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

25 maart 2010 / rapportnummer 2367-36

1. HOOFDPUNTEN VAN HET MER

Het Waterschap Hollandse Delta bereidt de verbetering voor van delen van de primaire waterkering van de Hoeksche Waard. Het gaat om 14 km dijk langs het Spui – van de Korendijkse Slikken tot Oud-Beijerland – die niet voldoet aan de wettelijke norm. De noodzakelijke aanpassingen worden uitgewerkt in een dijkverbeteringsplan. Voor de besluitvorming over dit plan wordt een procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland zijn het bevoegd gezag in deze procedure.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna ‘de Commissie’) beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een beschrijving van de ontwikkeling en onderbouwing van de alternatieven en van de plaats van de milieuaspecten daarin;
- een beschrijving van de gevolgen van de dijkversterking voor de landschappelijke en cultuurhistorische waarden en van maatregelen die getroffen kunnen worden om de landschappelijke inpassing te optimaliseren en negatieve gevolgen voor cultuurhistorie te minimaliseren;
- een beschrijving van de kenmerkende habitats en soorten, van eventueel optredende (significante) effecten op beschermde natuurgebieden en soorten en van de wijze waarop in het project kansen voor natuurontwikkeling worden gewogen en benut;
- een goede en publieksvriendelijke samenvatting, net als de startnotitie voorzien van overzichtelijk en ‘leesbaar’ kaartmateriaal.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat in dit advies niet wordt ingegaan op de punten die naar de mening van de Commissie in de startnotitie voldoende aan de orde komen.

2. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

2.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

Over grote delen van de dijk langs het Spui is sprake van onvoldoende stabiliteit en vaak zijn ook de hoogte en de bescherming tegen zettingsvloeiing en piping¹ als onvoldoende beoordeeld. Om die reden is het traject opgenomen in het programma hoogwaterbescherming van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. De startnotitie geeft een duidelijk beeld van het doel van het voorname, namelijk: het versterken van de dijk, zodat deze primaire waterkering de eerstkomende 50 jaar voldoet aan de veiligheidsnormen. Hierbij wordt gestreefd naar behoud en verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van de dijk en zijn omgeving.

¹ Bij piping, ook wel onderloopsheid genoemd, ontstaat een doorgaande, ondergrondse verbinding (pipe of pijp) onder een waterkering door, als gevolg van een zandmeevoerende wel. Dit kan leiden tot ondermijning van de dijk. Zettingsvloeiing is (omvangrijk) stabiliteitsverlies doordat een verzadigde zandmassa onder de vooroever van de waterkering zich gedraagt als een vloeistof. Dit verschijnsel doet zich voor als de korrelspanning wegvalt.

Onderbouw nut en noodzaak van het initiatief op basis van de vigerende veiligheidsnormen en maatgevende, hydraulische randvoorwaarden en van de daarbij te hanteren robuustheidstoets². Geef aan hoe uit die normen en randvoorwaarden de ontwerpeisen worden afgeleid. De omvang van de problemen is in de startnotitie nog niet uitgewerkt. Zo is niet aangegeven hoe groot een lokaal hoogtetekort of een tekort aan stabiliteit is. In het MER moet naast de aard van de problemen tevens inzicht worden geboden in de omvang ervan.

Werk de betekenis uit van de onzekerheden die in hoofdstuk 2 van de startnotitie worden geschetst, voor dit dijkversterkingsplan. Het gaat om de onzekerheden rond de ontwikkeling van de normstelling, de onzekerheden in de scenario's voor klimaatverandering en de onzekerheden die voortkomen uit andere hoogwaterbeschermingsprojecten die relevant zijn voor het plangebied.

2.2 Beleidskader

Het relevante beleid en de wet- en regelgeving dienen in het MER beschreven te worden. Hoofdstuk 8 van de startnotitie geeft daarvan nog geen volledig overzicht. Besteed aandacht aan wet- en regelgeving die van toepassing is op het initiatief, zoals:

- de Wet op de archeologische monumentenzorg;
- de Wet op de bodembescherming;
- de Ontgrondingenwet.

Besteed daarnaast ook aandacht aan de volgende beleidsnota's / plannen:

- ontwikkelingen rond de aanwijzing en het (ontwerp)beheerplan van het Natura 2000-gebied Haringvliet;
- Randvoorwaarden uit de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap Hoeksche Waard en uit de vertaling daarvan in het provinciale structuurplan.

Beschrijf helder hoe de concrete randvoorwaarden voor deze dijkversterking samenhangen met het gehele beleidskader. Voorbeelden zijn de randvoorwaarden benoemd in paragraaf 4.2 van de startnotitie.

2.3 Te nemen besluit(en)

In de startnotitie staat in hoofdstuk 7 beschreven aan welke besluiten de m.e.r.-procedure is gekoppeld. Geef een volledig en samenhangend beeld van de (vervolg)besluiten, vergunningen en ontheffingen die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van het initiatief, en van de instanties die daarvoor bevoegd gezag zijn.

Afhankelijk van de aard en omvang van de versterkingsmaatregelen is mogelijk wijziging van één of meer bestemmingsplannen aan de orde. Bespreek in dat geval de gevolgde werkwijze – met name waar het gaat om het bepalen van de noodzaak om een passende beoordeling op te stellen – en de gevolgen die dit heeft voor de m.e.r.-procedure en voor de randvoorwaarden die eruit voortvloeien.

² Toeslag op de maatgevende waterstanden in verband met mogelijke toekomstige waterstandsverhoging.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Algemeen

Beschrijf de voorgenomen activiteit zo uitgebreid als nodig is om een goede effectbeschrijving mogelijk te maken. Geef in ieder geval inzicht in de activiteiten die plaatsvinden in de realisatiefase (aanleg/inrichting) en de eindsituatie (beheer, onderhoud en gebruik). Besteed aandacht aan de fasering en doorlooptijd van de uitvoering.

Het vereiste detailniveau van de informatie is daarbij afhankelijk van de lokale omstandigheden. Zo spelen bijvoorbeeld beperkingen in bereikbaarheid en de wijze waarop grond wordt af- en aangevoerd niet op alle locaties een even prominente rol in de afweging en dus in de beschrijving van alternatieven.

3.2 Alternatieven

Hoofdstuk 5 van de startnotitie geeft in de eerste plaats een goed overzicht van mogelijke (deel-)oplossingen per veiligheidsprobleem. Daarnaast worden oplossingsrichtingen per dijksectie voorgesteld. Werk de oplossingsrichtingen per sectie verder uit. Besteed bij de inventarisatie en de beschrijving van de alternatieven vooral aandacht aan:

- de mogelijkheden en beperkingen om in Goudswaard af te wijken van het huidige dijktracé;³
- situaties waar sprake is van conflicterende belangen, bijvoorbeeld tussen het recreatief gebruik van de dijk en het creëren van rustgebied voor vogels, op plekken langs het Spui waar de oevers smal zijn;
- de onderlinge aansluiting van de verschillende secties met het oog op de cultuurhistorische en landschappelijke eenheid en geometrie van de dijk;
- het toepassen van innovatieve dijkverbeteringsmethoden⁴.

3.3 Meest milieuvriendelijk alternatief

De Commissie adviseert om landschap en cultuurhistorie te laten prevaleren bij de ontwikkeling van het mma en om daarnaast de mogelijkheden voor natuurontwikkeling in het mma te betrekken. Aandachtspunten hierbij zijn:

- het ordenen van (deel-)oplossingen op basis van maximale bescherming van landschappelijke en cultuurhistorische waarden;
- het onderzoeken van de mogelijke synergie met regionale en lokale initiatieven⁵ gericht op de ontwikkeling van nieuwe natuur en recreatiemogelijkheden;
- een milieuvriendelijke wijze van aanleg en het benutten van milieuvriendelijke (bekledings-)materialen;

³ De Commissie heeft over dit aspect een groot aantal zienswijzen ontvangen afkomstig van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Korendijk en van bewoners(verenigingen) van Goudswaard. Zie hiervoor bijlage 2.

⁴ Ook enkele van de ontvangen zienswijzen vragen hiervoor aandacht (bijvoorbeeld nrs. 6, 18 en 21 in bijlage 2).

⁵ Voorbeelden zijn te vinden in de zienswijzen 3 (Hoeksche Waards Landschap) en 12 (Stichting SwaneBlake) in bijlage 2.

- het beperken van hinder in de realisatiefase;
- afwerking en beheer gericht op het vergroten van de natuur- en beleevingswaarde.

3.4 Referentie

De startnotitie gaat uitgebreid in op de heersende situatie en ontwikkelingen die, onafhankelijk van de dijkversterking, spelen in het gebied. Gebruik dit als basis voor de te beschrijven referentiesituatie en autonome ontwikkeling.

4. **BESTAANDE MILIEUSITUATIE EN MILIEUGEVOLGEN**

4.1 Algemeen

Om alternatieven goed te kunnen toetsen aan doelbereik en milieugevolgen adviseert de Commissie om de toetsingscriteria, waar mogelijk, kwantitatief en meetbaar te maken. Geef, waar relevant, aan welk gewicht aan criteria wordt toegekend bij de beoordeling van de alternatieven.

4.2 Bodem en water

Besteed naast de aspecten vermeld in de startnotitie aandacht aan:

- grondverzet en de logistiek van aan- en afvoer van grond en eventueel hiervoor noodzakelijke depots;
- eventuele bodemverontreinigingen die moeten worden aangepakt;
- zettingen zowel ter plaatse van de dijk als in de directe omgeving ervan, de consequenties ervan voor de aanleghoogte van de dijk en de mogelijke gevolgen voor aanwezige bebouwing.

4.3 Natuur

Geef aan welke kenmerkende habitats en soorten aanwezig zijn in het beïnvloede gebied en wat de autonome ontwikkeling van de natuur in het gebied is. Ga daarna in op de ingreep-effect relatie tussen de voorgenomen activiteit en de in het plangebied aanwezige natuurwaarden. Geef daarvoor aan voor welke kenmerkende dieren en planten aanzienlijke gevolgen te verwachten zijn, wat de aard van de gevolgen⁶ is en wat deze gevolgen voor de populaties betekenen. Beschrijf maatregelen die de gevolgen kunnen beperken of voorkomen. Maak hierbij onderscheid tussen gevolgen en maatregelen in de realisatie- en in de gebruiksfase.

Gebiedsbescherming

Beschrijf de mogelijke invloed van het voornemen op beschermde natuurgebieden, zoals het Natura 2000-gebied Haringvliet, de ecologische hoofdstructuur (EHS). Maak onderscheid tussen de verschillende gebieden en geef hiervan de status aan.

⁶ Geef aan of het gaat om vernietiging van leefgebied door bijvoorbeeld ruimtebeslag, verstoring door bijvoorbeeld geluid, of verdroging of vernatting door verandering van de waterhuishouding.

Bepaal ook voor activiteiten die niet in of direct naast een beschermd gebied plaatsvinden, in hoeverre ze invloed op dat gebied kunnen hebben – al dan niet in cumulatie met andere activiteiten of handelingen.

Geef per gebied:

- de begrenzingen aan op kaart, inclusief een duidelijk beeld van de ligging van het plangebied;
- de afstand tot de voorgenomen activiteit of kaarten met een duidelijke schaal waaruit deze is af te leiden.

Natura 2000-gebied Haringvliet

Geef voor het Natura 2000-gebied aan:

- de instandhoudingsdoelstellingen⁷ voor de verschillende soorten en habitats en of sprake is van een behoud- of verbeterdoelstelling;
- de actuele en verwachte oppervlakte en kwaliteit⁸ van habitattypen en leefgebieden voor soorten;
- de actuele en verwachte populatieomvang van de doelsoorten aan de hand van meerjarige trends.

In een voortoets moet aannemelijk worden gemaakt of de activiteiten significante gevolgen kunnen hebben voor het Natura 2000-gebied Haringvliet. Indien niet met zekerheid uitgesloten kan worden dat de activiteiten significante gevolgen hebben voor dit gebied, geldt dat een passende beoordeling opgesteld moet worden. Betrek daarbij ook cumulatieve gevolgen van andere activiteiten, waaronder bestaand gebruik. Als er sprake is van bestemmingsplanwijziging dient de passende beoordeling, indien van toepassing, onderdeel uit te maken van het MER.

Ecologische hoofdstructuur

Beschrijf voor EHS-gebieden die mogelijk door de werkzaamheden worden beïnvloed, de daarvoor geldende ‘wezenlijke kenmerken en waarden’. Onderzoek welke gevolgen het initiatief op deze actuele en potentiële kenmerken en waarden heeft. Voor de EHS geldt volgens de Nota Ruimte een ‘nee-tenzij’ regime. Geef aan hoe het ‘nee-tenzij’ regime provinciaal is uitgewerkt in een toetsingskader⁹. Beschrijf bij eventuele gevolgen welke mitigerende maatregelen genomen kunnen worden.

⁷ Voor de Vogelrichtlijngebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen, te vinden in de aanwijzingsbesluiten van deze gebieden. Op dit moment lopen procedures om Natura 2000-gebieden aan te wijzen: de Habitatrictlijngebieden worden daarmee aangewezen en de Vogelrichtlijngebieden worden opnieuw aangewezen. Hiervoor worden eerst ontwerp-aanwijzingsbesluiten genomen en vervolgens definitieve aanwijzingsbesluiten. Beschrijf in het MER, indien van toepassing, de instandhoudingsdoelstellingen van de Vogelrichtlijngebieden en, indien van toepassing, de instandhoudingsdoelstellingen uit de ontwerp-aanwijzingsbesluiten. In de (concept-)beheer-plannen worden deze per gebied uitgewerkt in omvang, ruimte en tijd.

⁸ Zie voor een kenschets, definitie en kwaliteitseisen van habitattypen en de ecologische vereisten van soorten de profielendocumenten van LNV.

⁹ Per provincie is een toetsingskader en compensatieregeling EHS vastgesteld, dat in principe past binnen de nationale Nota Ruimte en de Spelregels EHS.

Soortenbescherming¹⁰

Beschrijf welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het plangebied, waar zij voorkomen en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt^{11, 12}. Besteed hierbij ook aandacht aan de eventuele betekenis van de bomen langs de dijk als habitat voor beschermde soorten (zoals vleermuizen). Als actuele flora- en faunagegevens ontbreken, is aanvullend veldonderzoek vereist. Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor de beschermde soorten en bepaal daarbij of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats¹³. Geef indien verbodsbepalingen overtreden kunnen worden aan welke invloed dit heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Beschrijf maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen, zoals het uitvoeren van werkzaamheden buiten kwetsbare periodes voor soorten.

4.4 Woon- en leefmilieu

Geef in het MER inzicht in de gevolgen van de alternatieven voor de woon- en leefomgeving. Ga daarbij in op de kans dat woningen en/of andere gebouwen moeten worden gesloopt, of eventueel bedrijven moeten worden verplaatst of gewijzigd. Bespreek tevens de mate van hinder van de aanleg op bijvoorbeeld landbouw en recreatie, en op de verkeerscirculatie en de bereikbaarheid van aanliggende percelen.

Beschrijf niet alleen de wijze waarop damwanden en eventueel andere constructieve elementen worden aangebracht, maar ook de mogelijke gevolgen van bijvoorbeeld trillingen in de vorm van schade. Geef inzicht in de omvang en de duur van de overlast door geluid (de geluidsbelasting bij geluidgevoelige objecten) tijdens de realisatiefase. Beschrijf of en hoe hinder en schade kunnen worden ingeperkt.

4.5 Landschap en cultuurhistorie

Geef een beschrijving van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden in het studiegebied. Ga hierbij uit van hoofdstuk 3 van de startnotitie. Beschrijf hoe deze waarden door het voornemen zullen worden beïnvloed.

Voor het in beeld brengen van de archeologische waarden is van belang dat de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden in zeekelegebieden grote hiaten bevat waar het gaat om sporen van bewoning uit de periode vóór de laatmiddeleeuwse overstromingen. Uit overzichten van de landschapsgeschiedenis¹⁴ blijkt dat er vóór die overstromingen al de nodige menselijke activitei-

¹⁰ Op de website www.minlnv.nl/natuurwetgeving is uitgebreide informatie te vinden over de soortenbescherming, waaronder de systematiek van de Flora- en faunawet en de vereisten voor het verkrijgen van ontheffingen voor verboden handelingen.

¹¹ Op grond van de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen bestaan er vier verschillende beschermingsregimes. Welk regime van toepassing is, is afhankelijk van de groep waartoe de soort behoort. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende categorieën: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten), tabel 3 (Bijlage IV Habitatrictlijn-/ bijlage 1 AMvB-soorten) en vogels.

¹² Bij de inventarisatie van beschermde soorten kan gebruik worden gemaakt van gegevens van het Natuurloket: www.natuurloket.nl en protocollen van de Gegevensautoriteit Natuur: www.gegevensautoriteitnatuur.nl.

¹³ De verbodsbepalingen zijn opgenomen in art. 8 (planten) en 9 - 12 (dieren) van de Flora- en faunawet.

¹⁴ Zie met name <http://users.bart.nl/~leenders/txt/hoeksew1.html>

ten plaatsvonden in het gebied van de huidige Hoeksche Waard. Het MER moet uitsluitend bieden over de aard en aanwezigheid van dergelijke sporen.

Besteed bij het ontwerp van de dijk en de verantwoording ervan aandacht aan de landschapsarchitectonische vormgeving, met name in de situering van te handhaven of opnieuw aan te brengen bomenrijen.

Geef aan of het project gevolgen heeft voor de 'kernkwaliteiten' van het Nationaal Landschap Hoeksche Waard. Geef ook op kaart en/of in beelden (bijvoorbeeld met fotomontages) aan welke veranderingen plaatsvinden, gezien vanuit verschillende gezichtspunten. Ga daarbij specifiek in op de beeldbepalende elementen en zichtlijnen van het landschap.

5. OVERIGE ASPECTEN

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in milieu-informatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

Verduidelijk het voornemen door, waar mogelijk, gebruik te maken van kaartmateriaal, foto's en artist impressions. Maak gebruik van recent topografisch kaartmateriaal met een duidelijke legenda en goed leesbare topografische namen.

Besteed in het evaluatieprogramma aandacht aan het herstel en de ontwikkeling van de dijkvegetaties.

BIJLAGE 1: Projectgegevens richtlijnenfase besluit-m.e.r.

Initiatiefnemer: Waterschap Hollandse Delta

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland

Besluit: Vaststellen van een dijkversterkingsplan op grond van de Waterwet.

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C12.2

Activiteit: Versterken van 14 km dijk langs het Spui tussen Oud-Beijerland en de Korendijkse Slikken (Hoeksche Waard) om te voldoen aan de wettelijke veiligheidseisen.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in het “Kompass Hoeksche Waard”
d.d. d.d. 30 december 2009

ter inzage legging startnotitie: 4 januari t/m 15 februari 2010

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 29 december 2009

richtlijnenadvies uitgebracht: 25 maart 2010

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij dit project is als volgt:

ir. C. van der Giessen

dr. J. Lembrechts (secretaris)

dr. R.S.E.W. Leuven

dr. J. Renes

drs. L.H.J. Verheijen (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij richtlijnenadvies:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de startnotitie als uitgangspunt.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Startnotitie m.e.r. dijkversterking Spui Oost. Waterschap Hollandse Delta, november 2009.

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Gemeente Korendijk, Piershil
2. LTO Noord, Bleiswijk
3. HWL Hoeksche Waard Landschap, Oud Beijerland
4. Total Tankstation Ben Nobel, Nieuw-Beijerland
5. J. v.d. Linden en T.L. v.d. Linden-Arensman, Nieuw-Beijerland
6. familie Swank
7. L.C. Melissant-Hollander, Goudswaard
8. Fruitteeltbedrijf Van Dongen
9. G. Heistek, Goudswaard
10. fam. N. Klein, Goudswaard
11. Dorpsvereniging Goudswaard, Goudswaard
12. Stichting Swaneblake, Piershil
13. Visser Silfhout Advocaten, namens Praktijk voor klassieke Homeopatie Ina vd Graaf van Andel, Goudswaard
14. B. Ampt, M. Bouman, W.C. de Vos, L. Sintmaartensdijk, H. v.d. Veen, Goudswaard
15. H. Melissant, Goudswaard
16. Bewoners Molendijk 41, Goudswaard
17. dhr. en mw. B.A. Ampt, Goudswaard
18. Rentmeesterkantoor Overwater, namens de Stichting Fundatie van den Santheuvel, Sobbe, Nieuw-Beijerland
19. N.A.J. Borgstijn, Goudswaard
20. H.W. Manse, Goudswaard
21. P. Vogelaar, Nieuw-Beijerland
22. Freek en Marleen Ampt, Goudswaard
23. J.G. Fok, Nieuw-Beijerland
24. C.J.M. Deverman, Goudswaard
25. fam. Bakker, Goudswaard
26. J. Verschut, Goudswaard
27. G.N. Benjert en H.C. Benjert-Keegel, Goudswaard
28. J.W.C. Wust, Goudswaard
29. fam. J.B. Roos, Goudswaard
30. A. Korpershoek, Goudswaard
31. P.L. van Heusen, Goudswaard
32. A.P. Ampt en P.C.H. den Boer, Goudswaard
33. M.C.J. Slats, Goudswaard
34. C.F. Buitendijk, Piershil

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Dijkversterking Spui Oost, Hoeksche Waard

Het waterschap Hollandse Delta heeft het voornemen om de oostelijke oever van het Spui te versterken over een lengte van 14 km. Door versterking voldoet de dijk voor de eerstvolgende 50 jaar weer aan de wettelijke veiligheidseisen. Voor dit project wordt een dijkversterkingsplan opgesteld, waarbij ook eventuele gevolgen voor bestemmingsplannen in beeld worden gebracht. Op de voorgenomen dijkversterking is het Besluit milieueffectrapportage van toepassing. De provincie Zuid-Holland besluit als het bevoegd gezag over het versterkingsplan.

ISBN: 978-90-421-3002-9

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

